

Bilaga 1 till N1214E16_09092014

Beslutsdatum: 9.9.2014

Dnr: ÅLR 2014/7287

Landskapsregeringens principer för handläggning och beviljande av stöd till näringslivet avseende näringsavdelningens allmänna byrås moment i landskapets budget

I och med detta beslut upphävs tidigare fattade beslut om principerna för företagsfinansiering. Principerna är tillämpliga retroaktivt på samtliga ansökningar som inkommer efter den 1.7.2014.

1. MÅL	3
2. MEDEL	4
3. ALLMÄNNA KRITERIER FÖR FÖRETAGSSTÖD	5
4. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR FÖRETAGSSTÖD.....	7
4.1 Ansökan.....	7
4.2 Kostnadseffektivitet	7
4.3 Redovisning.....	8
4.4 Förlängning av projektiden	8
4.5 Amorteringsuppskov	8
4.6 Kompletterande stöd	9
4.7 Kontroll och återkrav	9
5. DEFINITIONER	10
5.1 Företag.....	10
5.2 Försumbart stöd, sk de minimis stöd.....	13
6. NÄRINGSÄVDELNINGENS ALLMÄNNA BYRÅS FÖRETAGSSTÖD.....	14
6.1 Investeringsbidrag	14
6.2 Stöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter.....	20
6.3 Bidrag för produkt- och teknologiutveckling (beviljas från den 1.1.2013 på basen av den utvärdering som genomförs i enlighet med det samarbetsavtal som landskapsregeringen ingår med Tekes)	22
6.4 Utvecklingsstöd.....	24
6.5 Bidrag för företagens internationalisering.....	26
6.6 Bidrag till detaljhandeln i skärgården	28
6.7 Skärgårdsstöd	30
6.8 Arbetsgivarens socialskyddsavgifter i skärgården	31
7. STÖD TILL ÖVRIGA ÄN FÖRETAG	32
7.1 Stöd för internationella utvecklingsprojekt.....	32
7.2 Bidrag för rådgivnings-, kurs och utbildningsverksamhet	34
8. STÖDNIVÅER (EU+LR) för projekt med medfinansiering från den Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt från den Europeiska jordbruksfonden (EJFLU), LBU-programmet axel 3.....	35
8.1. Projekteringsstöd.....	35
8.2. Huvudprojekt inom ERUF-programmet Regional konkurrenskraft och sysselsättning	36
8.3. Huvudprojekt inom LBU-programmet, Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2007-2013 (EJFLU), axel 1 (åtgärd 123) och axel 3.....	36
9. PRINCIPERNAS TILLÄMPLIGHET	38

1. MÅL

Landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitiken är att bidra till att skapa förutsättningar för ett livskraftigt och lönsamt näringsliv som bidrar till den ekonomiska tillväxten och ger möjlighet till sysselsättning på hela Åland

Hög sysselsättning. Avsikten är att bibehålla en hög sysselsättning, att bevara de arbetsplatser som finns, att vara med och skapa nya arbetsplatser inom såväl befintliga som nya branscher och att höja produktionsvärdet per arbetsplats.

Ökat antal hållbara arbetsplatser i skärgård och glesbygd. Landskapsregeringen anser det väsentligt för hela Ålands positiva utveckling att lägga särskilt stor vikt vid de regionalpolitiska aspekterna så att hållbara arbetsplatser skapas på såväl den åländska landsbygden som i skärgården. Därigenom bibehålls en levande landsbygd och skärgård.

Ökad export. En ökad export genererar inkomster till Åland och ett mervärde i ekonomin. Med export avses även försäljning till Finland. Exportnäringarna bör ges samma förutsättningar som konkurrerande aktörer på marknaden har.

Breddning av näringsstrukturen i landskapet. Landskapet är ekonomiskt och sysselsättningsmässigt beroende av sjöfart, i synnerhet av färjesjöfarten. En målsättning är att bidra till en diversifiering och satsning på nya affärsidéer.

Ökad tillväxt. En ökad tillväxt i form av fler företag, och fler företag som växer, bidrar till den ekonomiska tillväxten och ger möjlighet till sysselsättning på hela Åland.

2. MEDEL

Landskapsregeringens stöd till näringslivet beviljas utgående från befintlig lagstiftning, EU:s regler för statsstöd, landskapets årliga budget samt av landskapsregeringen utfärdade principer. Landskapsregeringens finansieringsformer utgörs av olika former av bidrag. De olika stödformerna framgår i detaljerad form av kapitel 6.

Utöver de bidragsformer som ingår i detta principdokument har landskapsregeringen ett särskilt samarbetsavtal med det statsägda finansieringsbolaget Finnvera Abp, vilket innebär att företag verksamma på Åland kan söka hos Finnvera räntestöd, olika former av lån eller investerings- och driftskapitalgarantier.

3. ALLMÄNNA KRITERIER FÖR FÖRETAGSSTÖD

1. Sökanden ska uppfylla villkoren enligt landskapslagen om rätt att utöva näring (1996:47), vilket ska påvisas av sökanden.
2. Sökandens verksamhet ska ha fast driftsställe på Åland.
3. Med skärgård avses öar utan fast förbindelse till fasta Åland.
4. Vid beviljande av stöd läggs särskild vikt vid att projekten bidrar till att uppnå landskapsregeringens mål om ökad export, ökat antal arbetsplatser eller breddning av näringslivet.
5. Vid beviljande av stöd ska EU:s regler om den gemensamma jordbruks- och fiskeripolitiken samt statligt stöd beaktas.
6. Stöd kan beviljas till enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, och övriga samfund. En enskild näringsidkare som fyllt 60 år kan inte erhålla stöd.
7. Stöd beviljas i första hand till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som bedriver verksamhet som heltidssysselsättning eller som ett komplement till befintliga landsbygdsverksamheter.
8. Stöd beviljas inte till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som gått i pension. Med pension avses även olika former av deltidspension som innebär minskad arbetstid. Med jordbrukare avses en fysisk eller juridisk person som aktivt i förvärvssyfte bedriver jordbruk i landskapet utifrån av jordbruksbyrån fastställda regler.
9. Så långt som möjligt likställs varu- och tjänsteproduktion.
10. Stöd ges inte till entreprenadmaskiner, båtar, bilar, lastbilar, truckar och dylika fordon med undantag av den särskilda stödordningen för transportlösningar i skärgården av den 26.6.2014.
11. Stöd beviljas inte retroaktivt, d.v.s. för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering. Ett projekt anses påbörjat när faktiska kostnader uppkommit vilka kan hänföras till t.ex. fakturadatum eller ett anställningsdokument eller liknande. Undantag från regeln om retroaktivitet kan i vissa fall beviljas inom stödordningen "Bidrag för företagens internationalisering" för förskottsbetalningar för mässdeltagande. Undantag från regeln om retroaktivitet kan även beviljas inom stödordningarna "Stöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter" och "Investeringsbidrag" vad gäller kostnader för planeringsarbete (arkitekt- och projekteringsritningar för byggnadslov) som är direkt knutna till investeringen för vilken stöd söks.
12. Stöd beviljas inte heller för en investering som direkt motsvarar den tidigare eller är likartad med en investering som tidigare erhållit stöd från offentliga medel.
13. Ackumulering dvs en kombination av stöd för samma åtgärd, vilken kan göra att den maximala stödintensiteten i landskapets stödordning överskrids, kan inte förekomma.
14. Vid beviljande av stöd som innefattar delfinansiering från EU:s strukturfonder eller jordbruksfonden iakttas vidare vad som särskilt stadgas i respektive programdokument, urvalskriterier, principbeslut om stödberättigande kostnader vid delfinansiering.
15. För ansökningar om stöd (räntestöd, olika former av lån, investerings- och driftsgarantier) inom ramen för landskapets samarbetsavtal med Finnvera Abp gäller det regelverk som Finnvera fastställt.

Landskapsregeringen tar emot åländska företags finansieringsansökningar, vilka ska lämnas på av Finnvera fastställda blanketter, kontrollerar att ansökningarna faller inom ramen för gällande samarbetsavtal samt ger utlåtanden till Finnvera. Finnvera ansvarar för hand-

läggningen, lagenligheten, eventuella säkerheter samt genomför erforderliga utredningar och fattar beslut. Landskapsregeringen ersätter Finnvera för eventuella kredit- och garantiförluster samt räntestöd i enlighet med gällande samarbetsavtal.

4. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR FÖRETAGSSTÖD

Minimibelopp för ett bidrag som kan beviljas ett företag är 2.000 euro utom för internationalisering, stöd till skärgården samt utvecklingsstöd där minimibeloppet som kan beviljas är 500 euro.

4.1 Ansökan

En ansökan om bidrag görs på blankett som erhålls från Ålands landskapsregering eller laddas ner från hemsidan www.regeringen.ax under rubriken finansiering. En ansökan ska vara komplett ifylld. En ansökan om företagsstöd ska vara registrerad innan investeringen eller projektet påbörjas. Ett arbete anses inlett vid det första bindande åtagandet att beställa utrustning.

En ansökan kan förutom för SSA stöd och stöd till detaljhandeln lämnas in löpande om inte landskapsregeringen genom beslut fastställt särskilda ansökningstider. Om särskilda ansökningstider fastslagits måste en ansökan vara registrerad senast sista ansökningsdatum. Om ansökan registreras för sent avslås ansökan med motivering att den är för sent inkommen.

4.2 Kostnadseffektivitet

Vid varje betalning bör kostnadseffektivitet eftersträvas. Om en enskild kostnad inom projektet antas överskrida 10.000 euro skall kostnaden konkurrensutsättas och minst tre offerter på likartad produkt eller tjänst begäras samt redovisas. Om ett anbud på ett högre belopp har antagits framom ett lägre kan det accepteras då en skäligen orsak framkommer, såsom helhetsekonomi.

Vid anskaffningar skall projekten iaktta Lagen om offentlig upphandling (ÅFS 43/1994), landskapsförordningen om offentlig upphandling (ÅFS 101/1998) samt Ålands landskapsregerings beslut gällande vissa upphandlingar (ÅFS 41/2006). Av dessa följer att en offentlig upphandling skall göras av landskapets, kommunala och statliga myndigheter. Även andra aktörer såsom bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser med flera *kan dock* utgöra så kallade upphandlande enheter och omfattas av den lagstadgade och formbundna skyldigheten till upphandling. Upphandling över de sk tröskelvärdena skall göras av alla om det beviljade stödet överstiger hälften av upphandlingens värde. Upphandling under de sk tröskelvärdena skall göras av landskapsregeringen i enlighet med landskapsregeringens beslut gällande vissa upphandlingar. Om en insats utförs inom ramen för offentlig upphandling skall både upphandlingsförfarandet och godkända kostnader redovisas.

Vid en formbunden offentlig upphandling är anbudsbegäran det viktigaste dokumentet och det är därför viktigt att alla krav och villkor som är avgörande vid valet av anbud finns specificerade. Upphandlingsbeslutet skall motiveras och dokumenten som härrör sig till konkurrensutsättandet samt anskaffningsbeslutet skall förvaras och kunna uppvisas vid förfrågan.

4.3 Redovisning

Huvudregeln är att redovisningen av kostnader för att erhålla ett beviljat stöd sker i efterskott, d.v.s efter att kostnaderna uppstått. Anhållan om utbetalning av stöd görs på en blankett som erhålls från landskapsregeringen. Redovisningen av kostnaderna kan ske i del- eller slutredovisning, vid varje redovisning ska det rekviderade bidraget uppgå till minst 2.000 euro förutom de bidrag där minimibeloppet för beviljande är 500 euro.

Kostnader som redovisas ska vara betalda inom den i beslutet fastställda projekttiden. Kostnader som hör till projektet men som betalas efter den i beslutet fastställda projekttiden erhåller inte stöd. Se dock nedan under 4.4 om möjlighet att i vissa fall förlänga en beviljad projekttid.

Beslut om förskottsutbetalning kan godkännas till ideella organisationer efter en prövning i det enskilda fallet, endera i samband med stödbeslutet eller under projektets gång. Ideella organisationer kan erhålla utbetalning i förskott ifall de kan uppvisa behov av förskottsutbetalning på grund av likviditetsproblem. Förskott kan utbetalas utan säkerhet. Den sista raten, som ska innehållas tills det att slutredovisning erhållits, kan dock inte utbetalas i förskott. Offentliga myndigheter kan inte erhålla utbetalning i förskott.

Uppkomna kostnader ska antingen verifieras med av bokföringsansvarig undertecknat utdrag av databaserad bokföring där händelserna framgår per konto och där händelsetransaktionerna framgår samt där varan eller tjänsten tydligt framgår eller bestyrkta kopior av kvitterade fakturor tillsammans med kontoutdrag. I det fall bestyrkta kopior av kvitterade fakturor tillsammans med kontoutdrag inte används bör olika typer av djupgående s.k. stickprovsmässiga temagranskningar av bokföringsunderlaget hos stödtagarna göras. Även i andra fall kan sådana temagranskningar göras. I de enskilda stödbesluten kan det anges vilka beviskrav för uppkomna kostnader som ställs i samband med rekvisering av medel.

Vid slutredovisning av investeringsstöd ska en redogörelse över projektets genomförande bifogas i enlighet med av landskapsregeringen fastställda blanketter. Av redogörelsen ska framgå hur projektet genomförts, hur väl de uppsatta målen uppfyllts samt de effekter projektet uppnått.

Slutredovisning ska göras inom ett år från beslutet fattats eller i vad som föreskrivs i det enskilda beslutet.

4.4 Förlängning av projekttiden

Har ett projekt blivit fördröjt kan bidragstagaren mot skriftlig anhållan samt med motivering beviljas förlängd projekttid. Observera att samtliga kostnader som hör till projektet även skall vara betalda under projekttiden för att kunna godkännas, se ovan under 4.3.

4.5 Amorteringsuppskov

Landskapsregeringen kan om särskilda skäl föreligger bevilja amorteringsuppskov för tidigare beviljade lån. I fråga om investeringslån beviljade på bankens ansvar, förutsätter ett amorteringsuppskov bankens samtycke. Detta ska skriftligen inlämnas till landskapsregeringen tillsammans med en anhållan och en skriftlig motivering till uppskovet före närmast förestående amortering. Lån kan avskrivas i enlighet med landskapslagen om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti 88/50 om särskilda skäl föreligger och lagtinget beviljat medel.

4.6 Kompletterande stöd

Huvudregeln är att en ansökan inte behandlas på nytt om projektet/investeringen blivit dyrare än beräknat. Undantag kan göras om investeringens innehåll väsentligt ändrats och som är av stor betydelse för att uppnå de näringspolitiska målen, eller om andra särskilda skäl föreligger.

4.7 Kontroll och återkrav

Landskapsregeringen har rätt att utföra inspektioner hos en stödmottagare för att utreda förutsättningarna för att bevilja och utbetala stöd samt för att se om villkoren för att bevilja och utbetala stöd har iakttagits. Stödmottagaren är skyldig att lämna de upplysningar som är nödvändiga för att granskningen ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Finansiell kontroll utförs av landskapsrevisionen.

Eventuella återkrav kan beslutas om i enlighet med vad som föreskrivs i landskapslagen om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om garantier samt i näringsstödslagen för landskapet Åland.

5. DEFINITIONER

5.1 Företag

Storleken på ett företag, dvs hur många anställda och storleken på omsättning eller balansomslutning, har betydelse för vilka stöd ett företag kan söka och vilken nivå på stöd ett företag kan er hålla.

Som ett företag betraktas varje enhet som bedriver en ekonomisk verksamhet, oberoende av enhetens juridiska form. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Kategorin mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF) utgörs av företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro och/eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år.

Inom kategorin SMF företag definieras små företag som företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning och/eller årlig balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. Mikroföretag är företag som sysselsätter färre än 10 personer och vars omsättning och/eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år.

1. ”Fristående företag” är de företag som inte betecknas som partnerföretag enligt punkt 2 eller anknutet företag enligt punkt 3.
2. ”Partnerföretag” är de företag som inte betecknas som anknutna företag enligt punkt 3 och mellan vilka det finns följande förbindelse: ett företag (företag i tidigare marknadsled) innehar ensamt eller tillsammans med ett eller flera andra anknutna företag enligt punkt 3 minst 25 % av kapitalet eller rösterna i ett annat företag (företag i senare marknadsled). Ett företag kan dock betecknas som fristående, och alltså inte anses ha ett partnerföretag, även om tröskelvärdet på 25 % har uppnåtts eller överskridits, om det gäller följande kategorier av investerare och dessa enskilt eller tillsammans inte är anknutna i den mening som avses i punkt 3 till det berörda företaget:
 - (a) Offentliga investeringsbolag, riskkapitalbolag, fysiska personer eller grupper av fysiska personer som regelbundet ägnar sig åt riskkapitalinvesteringar (så kallade affärsänglar) och som investerar eget kapital i icke börsnoterade företag, förutsatt att dessa affärsänglars sammanlagda investering i ett och samma företag inte överstiger 1.250.000 euro.
 - (b) Universitet eller forskningscentra utan vinstsyfte.
 - (c) Institutionella investerare, inklusive regionala utvecklingsfonder.
 - (d) Självständiga lokala myndigheter som har en årlig budget som understiger 10 miljoner euro och som har färre än 5.000 invånare.
3. ”Anknutna företag” är de företag som mellan sig upprätthåller en av följande förbindelser:

- a) Ett företag innehar en majoritet av rösterna för aktierna eller andelarna i ett annat företag.
- b) Ett företag har rätt att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i ett annat företags styrelse, ledning eller tillsynsorgan.
- c) Ett företag har rätt att utöva ett bestämmande inflytande över ett annat företag enligt ett avtal som är slutet med detta eller enligt en bestämmelse i det företags stadgar.
- d) Ett företag som är aktieägare eller delägare i ett annat företag förfogar till följd av en överenskommelse med andra aktieägare eller delägare i företaget ensamt över en majoritet av rösterna för aktierna eller andelarna i det företaget.

Ett bestämmande inflytande anses inte föreligga då de investerare som avses i punkt 2 andra stycket inte direkt eller indirekt deltar i förvaltningen av det berörda företaget, dock utan att detta påverkar deras rättigheter som aktieägare eller delägare.

De företag som upprätthåller någon av de förbindelser som avses i första stycket via ett eller flera andra företag eller via de investerare som avses i punkt 2 ska också anses som anknutna företag.

De företag som upprätthåller någon av dessa förbindelser via en fysisk person eller en grupp fysiska personer i samverkan ska också anses som anknutna företag, om dessa företag helt eller delvis bedriver sin verksamhet på samma eller angränsande marknader.

Med angränsande marknad avses marknaden för en produkt eller en tjänst i ett tidigare eller senare marknadsled.

4. Utom i de fall som avses i punkt 2 andra stycket, kan ett företag inte anses tillhöra kategorin små och medelstora företag, om 25 % eller mer av dess kapital eller dess röstandel direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, individuellt eller gemensamt.

Uppgifterna för beräkning av personalstyrkan och de finansiella beloppen ska hämtas från det senast godkända räkenskapsåret och beräknas på årsbasis. De beaktas från och med att räkenskaperna har godkänts. Omsättningen ska beräknas exklusive mervärdesskatt och andra indirekta skatter.

Om uppgifterna om ett företag beräknade på årsbasis vid datum för bokslut överstiger eller understiger de trösklar som anges i artikel 2 för personalstyrkan eller för de finansiella beloppen, erhåller eller förlorar företaget sin status av medelstort företag, litet företag eller mikroföretag först om detta inträffar under två på varandra följande år.

Om företaget är nyetablerat och bokslutet ännu inte har blivit godkänt, ska uppgifterna i fråga grunda sig på en skällig uppskattning som görs under räkenskapsåret.

Personalstyrkan motsvarar antalet årsarbetskrafter, det vill säga antalet personer som på heltid arbetat i företaget eller för företagets räkning under hela referensåret. Det arbete som utförs av

personer som inte har arbetat hela året, som har arbetat deltid, oberoende av varaktighet, eller som utfört säsongsarbete ska beräknas som delar av årsarbetskrafter. Personalstyrkan utgörs av:

1. löntagare,
2. personer som arbetar för företaget och som har en underordnad ställning i förhållande till detta och som i nationell rätt jämföras med löntagare,
3. ägare som driver företaget, och
4. delägare som utövar en regelbunden verksamhet i företaget och som erhåller ekonomiska förmåner från företaget.

Lärlingar och studerande under yrkesutbildning som omfattas av lärlings- eller yrkesutbildningsavtal ska inte räknas in vid beräkningen av personalstyrkan. Den tid som utgörs av mödraledighet eller föräldraledighet ska inte räknas in.

I fråga om ett fristående företag ska fastställandet av uppgifterna, inklusive personalstyrkan, göras enbart på grundval av företagets egna räkenskaper.

Uppgifterna, inklusive personalstyrkan, om ett företag som har partnerföretag eller anknutna företag ska beräknas på grundval av räkenskaperna och andra uppgifter om företaget eller – om sådana finns – företagets konsoliderade räkenskaper eller de konsoliderade räkenskaperna där företaget räknats in genom konsolidering. Till uppgifterna i första stycket ska aggregeras uppgifterna om det berörda företagets eventuella partnerföretag som befinner sig i ett omedelbart tidigare eller senare marknadsled i förhållande till det berörda företaget. Uppgifterna ska aggregeras i proportion till andelen av kapitalet eller rösträtten (den högsta av dessa båda andelar). Vid korsvist ägande ska den största andelen tillämpas. Till uppgifterna i det första och andra stycket ska läggas 100% av uppgifterna för de eventuella företag som är direkt eller indirekt anknutna till det berörda företaget och som inte redan har tagits med i räkenskaperna genom konsolidering.

Vid tillämpningen av punkt 2 ska uppgifterna om de företag som är anknutna till det berörda företaget hämtas från räkenskaperna och andra uppgifter, konsoliderade om sådana finns. till vilka ska läggas 100 % av uppgifterna för de företag som är anknutna till dessa partnerföretag, såvida inte uppgifterna om dessa har räknats in genom konsolidering. Vid tillämpningen av punkt 2 ska uppgifterna om de företag som är anknutna till det berörda företaget hämtas från räkenskaperna och andra uppgifter, konsoliderade om sådana finns. Till dessa ska aggregeras proportionellt uppgifterna om de eventuella partnerföretagen till dessa anknutna företag som befinner sig i ett omedelbart tidigare eller senare marknadsled i förhållande till dessa, om de inte redan har räknats in i de konsoliderade räkenskaperna i en proportion som motsvarar minst den procentsats som anges i punkt 2 andra stycket.

När personalstyrkan inte framgår av de konsoliderade räkenskaperna, ska den beräknas genom att proportionellt aggregera uppgifterna om de företag till vilka detta företag är partnerföretag och lägga till uppgifterna om de företag till vilka det är anknutet.

5.2 Försumbart stöd, sk de minimis stöd

Flera av de stöd som allmänna byrån administrerar grundar sig på kommissionens förordning (EU) nr 1407/2014 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, den s.k de minimis förordningen. Detta innebär att om ett företag beviljas ett sådant stöd måste landskapsregeringen iaktta att det totala beloppet av alla s.k de minimis-stöd som ett företag erhållit inte överskrider 200.000 euro under en period av tre beskattningsår (innevarande och de två föregående beskattningsåren). Treårsperioden börjar det beskattningsår då myndigheten för första gången har beviljat företaget stöd; dagen för utbetalningen av stödet har ingen betydelse. Eftersom definitionen av de minimis-stöd är ett begrepp som rör sig i tiden, kan det bli plats i ”de minimis-kvoten” årligen beroende på tidpunkten för beviljandet av stödet.

Ett de minimis stöd kan inte beviljas;

- a) Företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn,
- b) Företag verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter,
- c) Företag verksamma inom sektorn för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset på eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen, om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs från primärproducenter,
- d) stöd till exportrelaterad verksamhet riktad mot tredje länder eller medlemsstater, dvs stöd som är direkt knutet till exporterande volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet,
- e) stöd som är avhängigt av att inhemska produkter används framför importerande,

Om ett företag är verksamt inom de sektorer som avses ovan och även är verksamt inom en eller flera sektorer eller bedriver annan verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet kan ett de minimis stöd beviljas under förutsättning att åtskillnad mellan verksamheterna eller uppdelning av kostnaderna sker så att verksamheterna inom de sektorer som undantas från tillämpningsområdet inte omfattas av stödet.

Det totala beloppet av stöd av mindre betydelse som beviljats per medlemsstat till ett enda företag som utför godstransporter på väg för annans räkning får inte överstiga 100.000 euro under en period av tre beskattningsår. Detta stöd av mindre betydelse får inte användas för förvärv av vägtransportfordon.

Om ett företag utför godstransporter på väg för andras räkning och även utför annan verksamhet som omfattas av taket på 200.000 euro, ska taket på 200.000 euro gälla för det företaget, under förutsättning att berörd medlemsstat på lämpligt sätt, till exempel genom åtskillnad mellan verksamheterna eller uppdelning av kostnaderna, ser till att stödet till förmån för vägtransportverksamheten inte överstiger 100.000 euro och att inget stöd av mindre betydelse används för inköp av vägtransportfordon.

6. NÄRINGSÄVDELNINGENS ALLMÄNNA BYRÅS FÖRETAGSSTÖD

6.1 Investeringsbidrag

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapet medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014 s 1.
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Stödet syftar till att utveckla det åländska näringslivet genom investeringar samt att skapa sysselsättning. Stöd beviljas för nyinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar som leder till att exporten och/eller sysselsättningen inom det privata näringslivet ökar.

Med *materiella tillgångar* avses tillgångar i form av mark, byggnader och anläggningar, maskiner och utrustning.

Med *immateriella tillgångar* avses tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, tex patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter.

Exportkravet gäller inte:

- vid investeringar i den åländska skärgården
- investeringar i förnyelsebar energi som kommersialiseras.

Följande miljöinvesteringar, vilka utförs av exporterande företag, kan t.ex. stödas:

Investeringar inom

- avfall
- avlopp
- vatten
- energi

Investeringarna ska ha en miljöförbättrande inverkan.

Vindenergi stöds inte. Investeringsbidrag enligt denna stödordning beviljas inte heller till investeringar i kommunal regi.

Ersättningsinvesteringar godkänns inte.

Stödtagare:

Sökanden ska uppfylla villkoren enligt LL om rätt att utöva näring (47/96) vilket ska påvisas av sökanden. Investeringsstöd kan beviljas till enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, och övriga samfund som har fast driftställe på Åland. Enskilda näringsidkare som fyllt 60 år kan inte erhålla stöd.

Investeringsstöd beviljas till enskild näringsidkare som bedriver verksamhet som heltidssysselsättning. Jordbruksföretagare ska bedriva verksamheten som ett komplement till befintliga landsbygdsverksamheter.

Investeringsstöd beviljas inte till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som gått i pension. Med pension avses även olika former av deltids-pension som innebär minskad arbetstid.

Företaget ska ha förutsättningar för lönsam verksamhet, vilket ska dokumenteras av sökanden och bedöms utifrån företagets ekonomiska situation som helhet med särskilt beaktande av om företaget befinner sig i en uppstart- eller expansionsfas.

Ett investeringsstöd beviljas inte till företag i svårigheter. Ett företag definieras vara i svårigheter enligt vad som framkommer av artikel 2 punkt 18 Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Investeringsstöd enligt denna stödordning beviljas inte heller inom fiske- och vattenbrukssektorn, för primärproduktion av jordbruksprodukter eller för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter om:

- i) stödbeloppet fastställs på grundval av priset på eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen, eller
- ii) en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenter.

Om ett företag har ett oreglerat återbetalningskrav till landskapsregeringen till följd av att Kommissionen förklarat ett stöd som olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden kan företaget inte erhålla utbetalning av investeringsstöd enligt denna stödordning.

Investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter regleras genom skild stödordning.

Stödform:

Stöd beviljas i form av bidrag

Stödintensitet: Stödet beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen.

Det maximala investeringsstöd som kan beviljas företag utifrån de godkända stödberättigande utgifterna framgår nedan:

Maximal stödnivå i %

Sökande	Mariehamn	Landsbygd	Skärgård
Små företag	10	20	30
Medelstora företag	10	10	20
Stora företag	10	10	10

Till stora företag samt företag i skärgården beviljas stödet i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd.

Det totala beloppet av alla stöd som beviljas i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd s.k. de minimis-stöd enligt EU (nr) 1407/2014 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period. Treårsperioden börjar det beskattningsår då myndigheten för första gången har beviljat företaget stöd.

Ett investeringsstöd till små och medelstora företag får uppgå till högst 7,5 miljoner euro per företag per investeringsprojekt utifrån Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Särskilda villkor: Investeringsstödet ska ha stimulansseffekt, vilket anses uppfyllt om stöd-mottagaren har lämnat in en skriftlig ansökan om stöd innan arbetet med projektet eller verksamheten inleds. Stödansökan ska minst omfatta följande uppgifter: a) företagets namn och storlek, b) beskrivning av projektet, inklusive start- och slutdatum, c) projektets lokalisering, d) förteckning över projektkostnader samt e) typ av stöd och det offentliga finansieringsbelopp som behövs för projektet.

Ett arbete anses inlett vid det första bindande åtagandet att beställa utrustning, men inte preliminära genomförbarhetsstudier.

Vid investeringsstöd till stora företag ska investeringen upprätthållas i minst 5 år efter att investeringen slutförts och tagits i bruk. Vid investeringsstöd till små och medelstora företag är motsvarande tidsperiod 3 år. Gäller investeringen anläggningar eller utrustning som p.g.a. snabb teknisk utveckling blir föråldrad under denna 3 eller 5 års period erfordras istället att den ekonomiska verksamheten blir kvar i regionen under perioden.

Stödberättigande kostnader:

För att en investering ska vara stödberättigande ska den bestå av:

1. en investering i materiella och/eller immateriella tillgångar i samband med inrättande av en ny anläggning, utvidgning av en befintlig anläggning, omställning av produktionen i en anläggning till nya produkter eller en grundläggande ändring av hela produktionsprocessen i en befintlig anläggning, eller
2. förvärv av de tillgångar som tillhör en anläggning, om följande villkor är uppfyllda:
 - a. anläggningen har lagts ned eller skulle ha lagts ned om den inte hade förvärvats;
 - b. tillgångarna köps från tredje part utan anknytning till köparen;
 - c. transaktionen genomförs på marknadsvillkor.

Om en familjemedlem till den ursprungliga ägaren, eller en anställd, tar över ett litet företag, ska villkoret att tillgångarna ska köpas från tredje part utan anknytning till köparen inte gälla. Förvärv av aktierna i ett företag ska i sig inte utgöra en investering.

3. Immateriella tillgångar skall uppfylla samtliga följande villkor:
 - a) De ska uteslutande utnyttjas i den anläggning som tar emot stöd.
 - b) De ska betraktas som tillgångar som kan skrivas av.
 - c) De ska ha förvärvats på marknadsvillkor från tredje part som inte har någon anknytning till köparen.
 - d) De ska tas upp som tillgångar i företagets balansräkning i minst tre år.
4. Om stödordningen används vid medfinansiering från Europeiska regionalfonden godkänns kostnader ifråga om mark endast till ett belopp som inte överstiger 10 % av de totala stödberättigande utgifterna för insatsen ifråga, i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning nr 1783/1999 ersatt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

5. Kostnader för förvärv av förhyrda tillgångar andra än mark och byggnader skall endast beaktas om hyresavtalet är i form av finansiell leasing och innefattar en skyldighet att förvärva tillgången efter det att hyresavtalet har löpt ut. Vid hyra av mark och byggnader gäller att hyran måste fortsätta minst fem år efter beräknat datum för investeringsprojektets fullbordande, för små och medelstora företag tre år.
6. För små och medelstora företag kostnader för inköp av begagnad utrustning, såtillvida sökanden kan påvisa att utrustningen inte har erhållit offentligt stöd de senaste fem åren. Om det gäller övertagande skall de tillgångar för vilkas förvärv stöd beviljades redan före förvärvet dras av.
7. Kostnader för installation och frakt och andra service och tjänstekostnader direkt knutna till den aktuella investeringen.
8. Kostnader uppgörande av ritningar för byggnadslov samt kostnad för byggnadslov. Undantag från regeln om retroaktivitet kan beviljas för kostnader för planeringsarbete (arkitekt- och projekteringsritningar för byggnadslov) som är direkt knutna till investeringen för vilken stöd söks.
9. Anställdas lönekostnader får upptas såsom stödberättigande utgift till sitt fulla värde.

Ej stödberättigande kostnader:

- 1 Handverktyg,
- 2 Lösöre, till lösöre räknas främst möbler, husgeråd, transportmedel, varor och dylikt.
- 3 Datorer och programvara som används i administrativt syfte,
- 4 Eget material och användning av egna maskiner,
- 5 Egentlig renovering av anläggningar som föranleds av normalt slitage,
- 6 Fristående kiosk- och andra jämförbara verksamheter,
- 7 Båtar, bilar, lastbilar, truckar, entreprenadmaskiner och dylika fordon,
- 8 Markområden med undantag av sådan tomtmark som av sökanden påvisats som erforderlig för etablering av en anläggning.
- 9 Varurabatter, bonus etc.
- 10 Reservdelar och reservutrustning.

Samt övriga kostnader som inte innefattas i uppräknningen ovan av stödberättigande kostnader.

LOGIVERKSAMHET

Särskilda kriterier:

1. Stödet gäller stuguthyrning, B&B, gästhem, pensionat, hotell och därtill hörande fastigheter. Verksamheterna ska bedrivas i fristående byggnad för att kunna erhålla stöd. Byggnad som företagaren själv bor i kan inte stödas, såtillvida det inte är klart avgränsade utrymmen inom B&B och där kostnaderna endast är att hänföras till den del som omfattas av B&B verksam-

heten. B&B verksamhet ska årligen marknadsföras för säsongperioden.

2. Investeringen gäller nybyggnation med undantag av den första stugan. Gällande hotell kan investeringen även utgöra en grundrenovering som innebär en standardförhöjning. Standardförhöjningen ska vara väsentlig och då inte innefatta sedvanligt underhåll som byte av mattor, tapeter eller målning.

3. Uthyrning ska inte ske på årsbasis.

6.2 Stöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget.
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014 s 1.
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Målet med stödordningen är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt hög sysselsättning och lönsamhet i landskapets förädlingsindustri för jordbruksprodukter. En lönsam lokal förädlingsindustri skapar förutsättningar också för det lokala jordbruket att bibehålla eller förbättra lönsamheten och därmed bidra till att upprätthålla en levande landsbygd och ett öppet landskap. Därtill är målet att öka företagets effektivitet, att öka förädlingsgraden i företagen och att miljöanpassa företagets produktion.

Stöd kan beviljas till investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Med *bearbetning* avses varje process som en jordbruksprodukt undergår som till resultat ger en produkt som också är en jordbruksprodukt, med undantag för verksamheter på jordbruksföretaget som är nödvändiga för att förbereda en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Med *saluföring av jordbruksprodukter* menas att ställa fram eller visa upp en jordbruksprodukt i avsikt att sälja, erbjuda för försäljning, leverera eller på annat sätt föra ut på marknaden, med undantag för primärproducentens försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare samt varje förberedande av produkten för sådan försäljning. Primärproducentens försäljning till slutkonsumenter ska betraktas som saluföring om den sker i separata lokaler som är särskilt avsedda för detta syfte.

Med *jordbruksprodukter* avses produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som förtecknas i bilaga I till förordning (EU) nr 1379/2013.

Stödtagare: Företag verksamma inom livsmedelsindustrin på hela Åland.

Form av stöd: Stöd beviljas i form av bidrag.

Stödintensitet: Stödet beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen.

Det maximala investeringsstöd som kan beviljas företag utifrån de godkända stödberättigande utgifterna framgår nedan:

Maximal stödnivå i %

Sökande	Mariehamn	Landsbygd	Skärgård
Små företag	20	30	30
Medelstora företag	20	30	30
Stora företag	10	20	20

Till stora företag samt företag i skärgården beviljas stödet i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd.

Det totala beloppet av alla stöd som beviljas i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd s.k. de minimis-stöd enligt EU (nr) 1407/2014 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period. Treårsperioden börjar det beskattningsår då myndigheten för första gången har beviljat företaget stöd.

Ett investeringsstöd till små och medelstora företag får uppgå till högst 7,5 miljoner euro per företag per investeringsprojekt utifrån Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Begränsningar: I samband med att stöd beviljas måste hänsyn tas till de eventuella förbud eller restriktioner som fastställs i de gemensamma marknadsordningarna. I övrigt gäller samma kriterier och villkor för särskilda villkor, stödberättigande kostnader, ej stödberättigande kostnader, kumulering, kontroll och insyn som anges ovan under 6.1 Investeringsbidrag.

6.3 Bidrag för produkt- och teknologiutveckling (beviljas från den 1.1.2013 på basen av den utvärdering som genomförs i enlighet med det samarbetsavtal som landskapsregeringen ingår med Tekes)

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71) (FFS 1144/1991) 18 § 22 pkt.
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110).
Anslag i landskapets årliga budget.
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Syftet med stödet är att underlätta för företag att delta i och genomföra forsknings- och produktutvecklingsprojekt som leder till nya konkurrenskraftiga produkter/tjänster, produktionsmetoder och därigenom en diversifiering av det åländska näringslivet.
- Stödtagare:** Företag på Åland med förutsättningar att utveckla sin konkurrenskraft, tillväxt och export utifrån de branschbegränsningar som följer av kapitel 5 vad som anges under kapitel 5 gällande försumbart stöd.
- Kriterier:** Stöd kan beviljas om projektet har potential att främja företagets konkurrenskraft, tillväxt och export samt har en gynnsam effekt på sysselsättningen. Faktorer som utvärderas är den metod som ligger till grund för ansökan, graden av tekniskt nytänkande, företagets nätverk, företagets kompetens, företagets ekonomiska resurser, ansökans kommersiella betydelse samt framtida marknadsutsikter. Vidare beaktas vid utvärderingen, om produkten/tjänsten som ska utvecklas har potential att nå ut till nya målmarknader och kundgrupper. Stöd beviljas inte till ren drift- eller konsultverksamhet.
- Stödområden:** Hela Åland.
- Form av stöd:** Stödet beviljas i form av bidrag.
- Stödintensitet:** Det maximala stöd som kan beviljas till små och medelstora företag uppgår till högst 40 % av de godkända stödberättigande kostnaderna. För stora företag kan högst 20 % beviljas.
- Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

delse som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Stödberättigade utgifter:

- anskaffande av utländska tillverkningsrättigheter och produktionsmetoder då motsvarande teknologi inte finns att tillgå i landskapet
- programvara som ingår i den tekniska/produktionsmässiga processen
- projektets material- och förnödenhetskostnader som externa inköp och/eller företagets interna debiteringar till anskaffningspris
- utbildningskostnader som är direkt förknippade med projektet (interna lönekostnader ej godtagbara)
- inköp av tjänster i samband med produktutvecklingen t.ex. faktiska konsultkostnader som köps in från utomstående källor till marknadspris
- faktiska lönekostnader i samband med produktutvecklingen på vilka förskottsinnehållning verkställs (högst 11 mån./år/person). Kostnaderna ska kunna hänföras direkt till projektet och klart framgå av företagets lönebokföring
- lagstadgade lönebikostnader. Kostnaderna ska kunna hänföras direkt till projektet och klart framgå av företagets lönebokföring. Som lönebikostnad godkänns högst 50 % av de utbetalda förskottsinnehållningspliktiga penninglönerna.
- legoarbete i samband med produktutvecklingen
- rese- och övernattningskostnader samt dagtraktamente enligt landskapsregeringens resekostnadsersättningar. Kostnaderna ska vara direkt förknippade med projektets genomförande och klart framgå av företagets bokföring
- kostnader för maskiner som huvudsakligen används i projektet, t.ex. den andel av hyror och avskrivningar som motsvarar projektarbetet och som antecknas i bokföringen under projekttiden
- kostnader som föranleds av informationsanskaffning.
- patentkostnader

Ej stödberättigade utgifter:

- inköp av handverktyg
- inköp av maskiner
- representationskostnader
- gåvor.
- frivilliga försäkringar
- finansiella kostnader

6.4 Utvecklingsstöd

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71) (FFS 1144/1991) 18 § 22 pkt.
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110).
Anslag i landskapets årliga budget.
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: För att upprätthålla ett livskraftigt näringsliv krävs förnyelse och dynamik. För att främja nya företags uppstart och utveckling kan utvecklingsstöd beviljas. Små nystartade företag samt befintliga företag (högst 10 anställda) kan beviljas utvecklingsstöd för att finansiera tjänster som främjar företagets utveckling.

Företagsspecifik konsultering är kortvarig konsultering under högst 1 år i syfte att lösa på förhand definierade separata utmaningar i små nystartade företag. Insatserna ska syfta till att ge ökad lönsamhet i företaget.

Stödtagare: Små nystartade företag samt befintliga företag (högst 10 anställda) på hela Åland (Ab, Öb, Kb eller enskilda näringsidkare) med kommersiellt gångbara produkter eller tjänster utifrån de branschbegränsningar som följer av kapitel 5 vad som anges under kapitel 5 gällande försumbart stöd.

Form av stöd: Företagsrelaterad konsultering. Stöd ges för inköp av företagsspecifika konsulteringstjänster. Stödfinansiering kan ske med 50 % av de godkända stödberättigade kostnaderna. Det totala stödbeloppet uppgår till maximalt 2.500 euro per företag (för att få maximalt stöd är företagets stödberättigade kostnader minst 5.000 euro) och utbetalas för maximalt 5 separata stödberättigade åtgärder.

Kriterier vid bedömning av företag och konsultinsatser:

- Stödet ska vara avgörande för genomförande av utvecklingsinsatserna. Annan offentlig finansiering får inte ske till samma ändamål.
- En grundläggande affärsplan måste finnas.
- Företaget ska ha kompetens att själv eller med assistans av kvalificerad utvecklingspartner genomföra utvecklingsinsatserna samt dokumentera och redovisa resultatet.

Stödberättigade utgifter:

Stödberättigade utgifter avser kostnader för externa sakkunnigtjänster inom t.ex.:

- Ekonomi
- Finansiering
- Marknadsföring och försäljning
- Coaching (affärsutveckling)
- Personalfrågor och ledarskap
- Juridik (inkl. immaterialrätt)
- Export och gränshandel
- Produktion
- Marknadsanalys

Övrigt:

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

6.5 Bidrag för företagens internationalisering

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71) (FFS 1144/1991) 18 § 22 pkt.
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110).
Anslag i landskapets årliga budget.
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Ändamålet med stödordningen är att befrämja åländska företags internationalisering.
- Stödmottagare:** Små och medelstora företag på Åland med förutsättningar att bedriva en framgångsrik exportverksamhet utifrån de branschbegränsningar som följer av kapitel 5 vad som anges under kapitel 5 gällande försumbart stöd.
- Kriterier:** Stöd kan beviljas om företaget har förutsättningar att bedriva en framgångsrik exportverksamhet utanför Åland. Företagets exportprodukter/tjänster ska ha en hög grad av åländskt ursprung eller vara förädlad på Åland.
- I ansökan ska framkomma motivering för projektet samt de mål som ställs vid genomförandet av satsningen.
- Stödområden:** Hela Åland.
- Stödform:** Stödet beviljas i form av direkta bidrag.
- Stödintensitet:** Det maximala stöd som kan beviljas uppgår till högst 40 % av de godkända stödberättigande kostnaderna på fasta Åland och 45 % i skärgården. För stöd till marknadsföringsmaterial beviljas högst 10 000 euro. Deltar företag i av Handels och industriministeriet organiserad exportmarknadsföring kan stöd beviljas till högst 50 % av de stödberättigade kostnaderna.
- Stöd beviljas inte retroaktivt, d.v.s. för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering med undantag av att förskottsbetalningar för kostnader som hör till deltagande i mässor utanför Åland såsom hyra för monter eller utrustning kan godkännas.
- Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Stödberättigade kostnader:

- kostnader för anlitan­de av marknadsförings-/säljkonsult. Då det är fråga om marknadsföringsåtgärder av mera långvarig karaktär kan stöd beviljas endast i initials­kedet (1 år). Detta kan innefatta genomförande av marknadsundersökning, marknadsanalys, upprättande av affärsplan/affärsstrategier, planering av och genomförande av marknadsbearbetning.
- kostnader för deltagande i utställningar och mässor utanför Åland samt förskotts­betalningar som hör till dessa. Annonskostnader som direkt anknyter till utställningen eller mässan kan i detta sammanhang vara stödberättigade. Förutom de direkta utställnings- och mäskostnaderna utgör även rese-, övernattningskostnader samt dag­traktamente, enligt av landskapsregeringen fastställda principer, för tre anställda per företag godtagbara kostnader.
- i samband med mässor och/eller vid anlitan­de av marknadsförings-/säljkonsult
- marknadsföringsmaterial:
Godtagbara kostnader inkluderar t.ex. text, layout, foto, översättning.

Ej stödberättigade kostnader:

- lönekostnader för den egna personalen
- utgifter för telefon, fax
- serverings- och representationskostnader
- varuprover, presenter i PR-syfte
- avgifter för frakt och övertikt (undantag: frakt för utställningsföremål)
- sedvanliga försäljningsresor och studiebesök på mässor

Kostnader för företags marknadsföringsprojekt som utförs inom ramen för Visit Ålands r.f.:s ordinarie verksamhet är inte godtagbara, med hänvisning till landskapsregeringens årliga understöd till förbundet för liknande projekt.

6.6 Bidrag till detaljhandeln i skärgården

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Ändamålet med stödet är att bibehålla en god butiksservice i skärgården.

Stötagare: Alla livsmedelsbutiker i skärgården med verksamhet året runt.

Stödform: Stödet beviljas i form av ett driftsbidrag för verksamhetens årliga kostnader som ansöks årligen samt i form av ett investeringsbidrag som ansöks specifikt i samband med enskilda investeringar.

Kriterier: Driftstödet bedöms utifrån livsmedelsförsäljningen och köptrogenheten.

- Alla butiker är berättigade till en grunddel om 5.000 euro.
- Avståndsdelen graderas så att butiker i Kumlinge och på Kökar får 1.700 euro; butiker i Brändö och på Sottunga får 1.300 euro och i Vårdö och på Föglö 800 euro.
- Därtill kommer en rörlig andel som uppgår till 0,5 % av omsättningen på livsmedelsförsäljningen.
- Ytterligare tillkommer en rörlig stöddel som motsvarar ett köptrogenhetsstöd, d.v.s. ett stöd som utgår ifrån livsmedelsförsäljningen under ett år dividerat med kundunderlaget. För att förstärka betydelsen av den rörliga delen multipliceras den med 2.
- I kommuner med två butiker på en och samma ö utbetalas 70 % av stödbeloppet till de berörda butikerna.
- Kundunderlaget utgör befolkningen i butikens upptagningsområde. I kommuner med två butiker fördelas befolkningen i förhållande till den verkliga marknadsandelen (40/60).
- Till ansökan bifogas bokslut från föregående år och uppgifter om den totala livsmedelsförsäljningen (moms 17 %).

Investeringsstödet beviljas för sådana investeringar som bedöms som erforderliga för den löpande verksamheten eller för utvidgade och utvecklande av verksamheten.

Då ett övertagande av detaljhandelsverksamhet har skett, uträknas det första detaljhandelsstödet för den övertagande ägaren utifrån hur många månader (del av år) den nya ägaren ägde detaljhandelsverksamheten första året av sitt ägande. Detta utgör grunden för storleken på det första detalj-

handelsstödet som utbetalas till den nya ägaren av detaljhandelsverksamheten.

Ansökningstid: Ansökningstiden för det årliga driftsstödet utgår 15.5. Investeringsstödet söks särskilt i samband med enskilda investeringar.

Stödintensitet: Investeringsstöd kan beviljas till högst 30 % av de godkända stödberättigande kostnaderna.

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

6.7 Skärgårdsstöd

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Ändamålet med stödet är att stimulera nyföretagande och tillväxt i de sex skärgårdskommunerna.

Stödtagare: Ab, Öb, Kb eller enskilda näringsidkare som avser starta ett nytt företag eller aktivera ett befintligt företag i någon av de sex skärgårdskommunerna utifrån de branschbegränsningar som följer av kapitel 5 vad som anges under kapitel 5 gällande försumbart stöd.

Företagets driftställe ska vara i en av de sex skärgårdskommunerna. Verksamhet som bedrivs utanför skärgårdskommunerna undantas. Livsmedelsbutiker i skärgården kan inte erhålla skärgårdsstöd.

Stödform: Stödet beviljas i form av ett direkt bidrag.

Stödintensitet: Verksamhetsbidraget kan beviljas till maximalt 6.000 euro av företagets faktiska kostnader under maximalt ett år.

Stödet omfattas inte av de beloppsbegränsningar som framkommer i kapitel 4. Allmänna villkor. Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt på stöd av mindre betydelse som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Icke stödberättigande kostnader:

- frivilliga försäkringar
- kostnader för gåvor
- representation

Övrigt: Ett företag räknas som nystartat om ansökan om stöd inkommer inom 12 månader från företagets registrering i handelsregistret.

6.8 Arbetsgivarens socialskyddsavgifter i skärgården

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt på stöd av mindre betydelse

Ändamål: Ändamålet med stödet är att förbättra skärgårdens konkurrenskraft.

Stödtagare: Privata arbetsgivare i de sex skärgårdskommunerna som har:

- 1 en eller fler anställda och
- 2 som har ett fast driftställe i en av de sex skärgårds-kommunerna

Stödform: utifrån de branschbegränsningar som följer av kapitel 5 vad som anges under kapitel 5 gällande försumbart stöd.
Stödet beviljas i form av ett direkt bidrag. Arbetsgivaren kan erhålla stöd för hela socialskyddsavgiften som fastställts på basis av löner utbetalda under föregående kalenderår. Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt på stöd av mindre betydelse som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Övrigt: Om en anställd vid ett fast driftställe i någon av de sex skärgårdskommunerna utför t.ex. försäljnings- och installationsarbete utanför försöksområdet kan arbetsgivaren erhålla stöd för betald socialskyddsavgift. Om arbetsgivaren däremot har driftställe även utanför de sex skärgårdskommunerna kan arbetsgivaren inte erhålla stöd för erlagd socialskyddsavgift som betalats på basis av lönerna till de anställda vid dem.

Ansökningsförfarande: Ansökan sker retroaktivt en gång per kalenderår senast den 31.3. Stöd betalas för socialskyddsavgifter som erlagts för löner utbetalade under respektive kalenderår.

Anhållan görs särskild på blankett som erhålls från landskapsregeringen.

7. STÖD TILL ÖVRIGA ÄN FÖRETAG

7.1 Stöd för internationella utvecklingsprojekt

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Anslag i landskapets årliga budget.
- Ändamål:** Målet med stödet är att stärka näringslivsutvecklingen och utkomstmöjligheterna i landskapet. Nationell finansiering av bl.a. Interreg-projekt, projekt inom B7, CPMR samt andra projekt av internationell karaktär eller för enbart nationellt finansierade utvecklingsprojekt.
- Stödtagare:** Kommuner, organisationer, övriga sammanslutningar.
- Form av stöd:** Stödet beviljas i form av direkta bidrag.

Ålands landskapsregering kan bevilja offentlig motfinansiering till åländska partners som avser att söka finansiering ur programmet Central Baltic eller ur underprogrammet Skärgård och öar om projekten bedöms medföra en synnerlig nytta för Åland samt ligga i linje med de program målsättningar som finns uppställda i programdokumentet. Sökanden måste ha ett villkorat beslut om motfinansiering innan ansökan om finansiering lämnas till programsekretariatet. Ett slutligt beslut om motfinansiering lämnas av landskapsregeringen då projektet erhållit ett positivt beslut om finansiering ur programmet.

- Ansökan om motfinansiering ska göras till Ålands landskapsregering av den åländska partnern.
- Ansökan görs med samma ansökningsblankett som finns fastställd för finansiering ur Central Baltic INTERREG IV A Programmet 2007-2013. Ansökningsblanketten finns att hämta på programmets hemsida <http://www.centralbaltic.eu>.
- Observera att själva ansökningsblanketten ska fyllas i på engelska. Därutöver ska det inlämnas till landskapsregeringen en kort sammanställning av projektet på svenska.

Ett beslut om medfinansiering från Ålands landskapsregering förutsätter att ansökan är så **komplett ifylld som möjligt**. Sker väsentliga ändringar i ansökan efter det att ansökan inlämnats till landskapsregeringen och innan beslut om medfinansiering fattats måste detta meddelas landskapsregeringen. Det är därför ytterst viktigt att den åländska partnern i god tid innan ansökan inlämnas till landskapsregeringen **kontaktar** handläggaren för en första information. Det är också att rekommendera att sammanställningen på svenska samt information om kostnadsbudgeten för den åländska partnern inlämnas till landskapsregeringen innan själva ansökan. Om programmets styrkommitté beviljar projektet finansiering måste den åländska partnern söka om att få sitt villkorade beslut om medfinansiering fastställt. Innehåller styrkommitténs beslut sådana villkor som innebär ändringar i projektet måste detta särskilt lyftas fram till landskapsregeringen så att landskapsregeringen kan ta ställning till den slutliga projektbeskrivningen.

ANSÖKNINGSPERIODER:

För projekt som söker finansiering ur Central Baltic INTERREG IV A Programmet 2007-

2013 finns särskilt fastställda ansökningstider. Landskapsregeringen fastställer sina ansökningstider för den offentliga medfinansiering för varje period efter det att styrkommittén för Central Baltic fastställt programmets ansökningstider. Landskapsregeringens beslut om ansökningstider publiceras på landskapsregeringens hemsida.

7.2 Bidrag för rådgivnings-, kurs och utbildningsverksamhet

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Anslag i landskapets årliga budget.
- Ändamål:** Syftet med stödet är att genom näringslivets organisationer bidra till att utveckla rådgivning samt bedriva projekt som skapar förutsättningar för utveckling av det åländska näringslivet.
- Stödtagare:** Näringslivets organisationer. Anslaget kan även användas för åtgärder som landskapsregeringen vidtar i företagsfrämjande syfte.
- Kriterier:** Vid beviljande av stöd prioriteras verksamheter som främjar de näringspolitiska målen, export av varor och tjänster, etablering och tillväxt av producerande företag samt breddning av näringsstrukturen.
- Stöd kan beviljas näringslivets organisationer som baserar sig på ett avtal med landskapsregeringen. Av avtalet ska framgå tydliga mål för utveckling av olika företagsfrämjande åtgärder t ex inom rådgivning, utbildning och information.
- Stöd kan beviljas för seminarier, projektförberedande åtgärder eller andra aktiviteter som gynnar den högteknologiska utvecklingen i landskapet samt utveckling av informationssamhället.
- Form av stöd:** Stödet beviljas i form av direkta bidrag.

8. STÖDNIVÅER (EU+LR) för projekt med medfinansiering från den Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt från den Europeiska jordbruksfonden (EJFLU), LBU-programmet axel 3.

8.1. Projekteringsstöd

Syfte med stödet:

Landskapregeringens målsättning är att genomföra EU-programmen i enlighet med beskrivningarna för de olika åtgärderna och den vägledande finansieringsplanen. För att uppnå ett gott resultat är det viktigt att projekten är väl förberedda och baseras på relevanta behov. Av den anledningen finns det möjlighet för eventuella projektägare att söka ett stöd som täcker en del av kostnaderna för planeringen av ett längre projekt. På detta sätt stimuleras generyingen av nya projekt inom programmens åtgärder. Projekteringsstödet ska användas för planeringen av mer omfattande projekt, där projektägaren redan vid ansökan om projekteringsstöd ska kunna beskriva visionen och den övergripande målsättningen för huvudprojektet.

Målgrupper och stödtagare:

Se respektive program.

Kriterier:

Stöd kan beviljas för att förbereda och planera ett mer omfattande huvudprojekt, för att göra inledande undersökningar såsom marknadsundersökningar, kartläggningar, kostnadsberäkningar, finansierings- och driftskalkyler, tekniska genomförbarhetsstudier etc. eller för samordna olika aktörers deltagande i ett huvudprojekt.

Planeringstiden ska normalt inte överstiga tre månaders heltidsarbete och ska leda till att en ansökan om medfinansiering för ett huvudprojekt utarbetas alternativt en slutrapport innefattande resultatet av projekteringen med motivering till varför resultatet inte ledde till det planerade huvudprojektet.

Stödnivå:

1. Sökande: Företag

- maximalt 50%

2. Sökande: Övriga aktörer

- maximalt 70%

90 % i skärgården

Stödberättigade kostnader:

- löner för projektledare inkl. sociala avgifter
- kostnader för anlitande av utomstående experthjälp och tillhörande arvoden,
- resekostnader och logi för projektledare eller utomstående experthjälp.

8.2. Huvudprojekt inom ERUF-programmet Regional konkurrenskraft och sysselsättning

Sökande	Maximal stödnivå i %
Företag	Se: Stödordning för investeringsstöd Investeringsstöd till livsmedelsindustrin Produktutvecklingsbidrag
Branschorganisationer som genomför utvecklingsprojekt som gynnar grupper av företag eller det åländska näringslivet som helhet	80 dock maximalt 200 000 euro
Övriga organisationer och offentliga aktörer	50 70 i skärgården

8.3. Huvudprojekt inom LBU-programmet, Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2007-2013 (EJFLU), axel 1 (åtgärd 123) och axel 3

Sökande	Maximal stödnivå i %
Företag	Se: Stödordning för investeringsstöd Investeringsstöd till livsmedelsindustrin Bidrag för företagens internationalisering, s.k. marknadsföringsstöd Utvecklingsstöd
Organisationer, offentliga aktörer	50

Övrigt:

Projekt som är EU-delfinansierade och som genomförs av andra än företag stöds även enligt samma stödnivåer som företag om den huvudsakliga nyttan av projektet tillfaller ett eller flera företag eller om projektägarens verksamhet går ut på att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad och kan bedömas utgöra statligt stöd i enlighet med kriterierna i EG-fördraget artikel 87.1.

Förklaring:

Stödnivån är nivån på (LR+EU)-bidraget i förhållande till totala stödberättigande kostnader för projektet. För det operativa programmet Regional konkurrenskraft och sysselsättning samt LBU programmet axel 3 utgör EU:s andel maximalt 50 % av det offentliga bidraget.

Om projektägaren är offentlig eller har annan offentlig finansiering i projektet ska EU-bidraget beräknas i förhållande till den totala offentliga finansieringen (d.v.s. 50/50 så att LR + annan offentlig finansiering utgör 50 % och EU 50 %).

När det gäller ERUF programmet får stödet från ERUF inte vara lägre än 20 % av de stödbemyndigande offentliga utgifterna, rådets förordning (EG) nr 1083/2006 art 54.

9. PRINCIPERNAS TILLÄMPLIGHET

Dessa principer är tillämpliga på samtliga ansökningar som är inregistrerade och ligger inne för beredning efter den 1.7.2014.